

Univerzita Palackého
v Olomouci

Mediální vzdělávání

Modelové hodiny a dobrá praxe

Mgr. et Mgr. Ondřej Filipec, Ph.D.

Katedra politologie a spol. věd

ondrej.filipec@upol.cz

On-line, 2. 11. 2022

Metodická poznámka

- Modelové hodiny tematicky představují velmi stručný výsek z problematiky mediálního vzdělávání, je tedy žádoucí obsah aktualizovat, doplňovat a rozšiřovat.
- Obsahově jsou hodiny koncipovány na 45 minut výuky.
- Značná část aktivit v hodinách spočívá ve skupinové práci, přičemž role vyučujícího je převážně moderační.
- S obsahem je možno flexibilně pracovat a volně s ním nakládat. Jednotlivé hodiny je vždy vhodné přizpůsobit cílovému publiku.
- Domácí úkoly zpravidla rozvíjí témata a mohou být součástí hodnocení studentů.

Univerzita Palackého
v Olomouci

Vybrané problémy mediálního vzdělávání v ČR

- Průřezové téma a nízká alokace hodin
- Neatraktivní styl výuky (frontál?)
- Politizace tématu (proevropská, sluníčkářská, marxistická propaganda)
- Absence odborníků ve výuce (a extrémní případy kdy vyučující je sám součástí problému), nutnost neustálého vzdělávání
- Neaktuálnost materiálů

Témata

- Historie médií/žurnalistiky/reklamy...
- Financování médií a podmínky ve kterých média fungují
- Reklama: formy, psychologie, marketing
- Mediální efekty a funkce médií
- Škodlivý obsah (např. násilí, porno, dezinformace)
- Svoboda a hranice médií, regulace, veřejnoprávní média
- Role médií v demokracii vs. autoritářské nebo totalitní režimy
- Média jako zbraň, média ve válce
- Data a jejich prezentace v médiích
- Mediální žánry a struktura novinářského sdělení
- Lži, pomluvy a chyby: ochrana proti nim (novinářská etika)
- Internet jako médium (vč. podvodů a rizikového chování)
- Média a radikalizace
- ...

Univerzita Palackého
v Olomouci

5. Média a svoboda (s důrazem na právní dimenzi)

„Svoboda jednoho končí tam, kde začíná svoboda druhého.“ - John Stuart Mill

Jízdní řád

- 3 minuty: seznámení s LZPS
- 10 minut: nechat studenty skupinově/individuálně vyhledat obsah zmíněných paragrafů
- 10 minut: nahlas přečíst znění jednotlivých paragrafů ostatním
- 5 minut: nechat studenty najít zajímavé kauzy na internetu ke zmíněným paragrafům
- 10-12 minut: projít kauzy v této prezentaci se studenty
- 3-5 minut: shrnutí

Lze svobodu slova/umělecké tvorby v demokracii omezit zákonem?

– Článek 17 LZPS

(1) Svoboda projevu a právo na informace jsou zaručeny.

(2) Každý má právo vyjadřovat své názory slovem, písmem, tiskem, obrazem nebo jiným způsobem, jakož i svobodně vyhledávat, přijímat a rozšiřovat ideje a informace bez ohledu na hranice státu.

(3) Cenzura je nepřípustná.

(4) Svobodu projevu a právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti.

Český právní řád zná... najděte si sami/ve skupinkách

- § 184 TZ Pomluva
- § 357 TZ Šíření poplašné zprávy
- § 365 TZ Schvalování trestného činu
- § 403 TZ Založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka
- § 403a TZ Šíření díla k propagaci hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka
- § 404 TZ Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka
- § 405 TZ Popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia
- § 407 TZ Podněcování útočné války

Znáte nějaké medializované případy v ČR nebo zahraničí?

Univerzita Palackého
v Olomouci

Půlroční podmínka. Soud potrestal Roznera z SPD za výrok o Letech

🕒 25. dubna 2022 11:57, aktualizováno 12:28

Za výrok o někdejší romském koncentračním táboře v Letech u Písku potrestal soud bývalého poslance SPD Miloslava Roznera půlroční podmínkou s odkladem na jeden rok. Rozner se podle státního zástupce dopustil zpochybňování genocidy, když v roce 2017 označil tábor za „neexistující pseudokoncentrák“.

Univerzita Palackého
v Olomouci

Sdílet článek

Nový trest pro dezinformátorku. Za lež o úmrtí seniorů musí zaplatit desítky tisíc

Jan Horák, Lukáš Valášek

23. 8. 2022 14:10

Dezinformátorka Jana Peterková lhala o tom, že pečovatelská služba v Měšicích poblíž Prahy zabila očkováním proti nemoci covid-19 několik seniorů. Kvůli tomu ji úspěšně žalovala firma provozující tento domov. Jak nyní zjistilo Aktuálně.cz, Peterková prohrála spor také s jednatelkou společnosti. Rozsudek je pravomocný.

reklama

 Clarivate™

**Identify emerging
research areas for
your organization**

Learn more.

Univerzita Palackého
v Olomouci

iROZHLAS

DOMOV

SVĚT

EKONOMIKA

SPORT

KULTURA

VĚDA

KOMENTÁŘE

ŽIVOTNÍ STYL

VOLBY

POČASÍ

VINOHRADSKÁ 12

[Sledujte válku na Ukrajině →](#)

Kde se nacházíte: [iROZHLAS.cz](#) / [Zprávy z domova](#) | Související témata: [policie](#) [Ukrajina](#) [trestný čin](#) [Rusko](#) [Česko](#) [Praha](#) [Ruský vpád na Ukrajinu](#) [dezinformace](#) [sociální sítě](#)

33 příspěvků o válce na Ukrajině spadá mezi trestné činy, oznámila policie. Devíti lidem sdělila obvinění

Policie k pátku eviduje téměř 500 oznámení v souvislosti se schvalováním invaze na Ukrajinu. Serveru iROZHLAS.cz to potvrdil mluvčí Policejního prezidia Ondřej Moravčík. Ve třiatřiceti případech jde podle policistů o trestný čin, který spadá do kategorie schvalování a nenávisť. Konkrétní obvinění si už podle Moravčíka vyslechlo devět osob.

Autor

Tomáš Pika

Univerzita Palackého
v Olomouci

Na internetu schvaloval teroristický útok: mladík ze Znojma dostal šest let

AKTUALIZOVÁNO 16.3.2021

autor externí

Jak jim chutná jejich medicína??? Dobrá práce!?? Takto okomentoval dvaadvacetiletý Benedikt Čermák ze Znojma video s drastickým teroristickým obsahem na veřejně přístupném serveru. Krajský soud v Brně ho za jeho výrok v úterý odsoudil k šesti letům ve vězení. Muž se proti verdiktu odvolal.

Univerzita Palackého
v Olomouci

Nejvyšší soud potvrdil trest v kauze fotky teplických prvňáků. Naznačoval vyhlazení ,nežádoucích etnik‘

Komentář pod fotografií prvňáků teplické základní školy byl podle Nejvyššího soudu jednoznačně nenávistným projevem a nelze jej vydávat za černý humor nebo obhajovat svobodou vyjadřování. Soud odmítl dovolání Vítězslava Kroupy, který za své příspěvky a komentáře dostal 16 měsíců vězení s podmíněčným odkladem na tři roky. Soud rozhodl neveřejně už v létě, nyní zpřístupnil plné odůvodnění ve své databázi.

ZPRÁVY, KTERÉ JSTE NEČETLI

Policie zasahuje v kvůli městským domům. Prohlíží kancelář náměstka Hladíka, zadržela 1

Německo se skrze Stream vydalo Rus napospas. Byl to strategický omyl, i odborník

Podvedla stát téměř o 100 milionů. Elektrárna, kterou

Vita Kroupa Ještě že jsou ze ZŠ Plynárenská. Řešení se přímo nabízí. Neříkej že Tě to taky nenapadlo !!!

To se mi líbí · Odpovědět · 1 listopad v 22:45

Univerzita Palackého
v Olomouci

LIDOVKY.cz

Události

Názory

Magazín

Kultura

Orientace

Seriály

Video

Obrazem

Jenom jsme prodávali nálepky, hájí se obžalovaní z podpory neonacismu

ČESKO

6. května 2015 14:24

PRAHA - Tři mladíci obžalovaní z podpory krajně pravicového hnutí Wotan Jugend (WJ) pocházejícího z Ruska před soudem odmítli, že by propagovali extremismus. Prodávali prý jen samolepky se symbolikou hnutí, aby finančně podpořili kamaráda, který nastoupil do vězení.

Univerzita Palackého
v Olomouci

ČESKOBUDĚJOVICKÝ
deník.cz

ZPRÁVY SPORT PODNIKÁNÍ NÁZORY MAGAZÍN PODCASTY MIMINKA O DENÍKU

ČESKOBUDĚJOVICKO Z OKOLÍ ENERGIE KRIMI KULTURA TIPY ČEŠI V ČÍSLECH ČTENÁŘ REPORT

DŮCHODOVÁ KALKULAČKA Spočítejte si, o kolik se vám od ledna 2023 zvýší penze

Tři roky vězení zpěvákovi kapely Imperium?

29.7.2009

Vladimír Majer

Redaktor

Napište mi

České Budějovice - Trest odnětí svobody na tři roky do věznice s ostrahou uloží ve středu Okresní soud v Č. Budějovicích Michalu Moravcovi (28).

Univerzita Palackého
v Olomouci

První verdikt. Zablokování dezinfo webů kvůli ruské invazi bylo v pořádku, řekl soud

Jan Horák

21. 7. 2022 5:30

Neexistuje právo na informace z konkrétní internetové stránky, stejně tak nelze doporučení vlády vnímat jako zásah veřejné moci. Plyne to z prvního rozsudku, jenž padl v kauze zablokování proruských dezinformačních webů kvůli invazi Ruska na Ukrajinu. Soud žalobu zamítl. Verdikt má Aktuálně.cz k dispozici. Weby šířící propagandu putinovského režimu byly znepřístupněné čtvrt roku.

REKLAMA

reklama

Univerzita Palackého
v Olomouci

Dezinformátor musí zaplatit téměř miliardu dolarů odškodného za lži o smrti dětí

🕒 13. října 2022 6:40

Americký dezinformátor Alex Jones musí zaplatit nejméně 965 milionů dolarů (asi 24,4 miliardy korun) pozůstalým po obětech masové střelby na základní škole v americkém státě Connecticut v roce 2012, rozhodl dnes soud. Jones nepravdivě tvrdil, že oběti střelby byli herci, kteří tragédii zinscenovali, píše agentura Reuters.

Univerzita Palackého
v Olomouci

iROZHLAS

DOMOV SVĚT EKONOMIKA SPORT KULTURA VĚDA KOMENTÁŘE ŽIVOTNÍ STYL VOLBY POČASÍ VINOHRADSKÁ 12

[Sledujte válku na Ukrajině →](#)

Kde se nacházíte: [iROZHLAS.cz](#) / [Zprávy z domova](#) | Související témata: [Praha](#) [nenávisť](#) [nenávisťné komentáře](#) [policie](#) [sociální síť](#) [sociální síť](#) [Facebook](#) [internet](#) [Bratislava](#) [střelba](#) [LGBT komunita](#)

„Aspoň vím, kam se samopalem.“ Jeden den napsal nenávisťný komentář a druhý už si ho pozvala policie

Na sociálních sítích se šíří pozvánka na plánované veřejné shromáždění na Václavském náměstí v Praze k uctění památky obětí střelby v Bratislavě. Pod příspěvkem se kromě vyjádření podpory objevil i nenávisťný komentář proti LGBT+ komunitě „Aspoň vím, kam mám jít se samopalem. dik.“ Policie autora komentáře vyšetřuje pro podezření z násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci. Za výrok mu hrozí až rok vězení.

Autorka
Anna Kottová

Další texty autorky:

- Pekarová Adamová a Vystrčil nedostali pozvánku na Hrad. „Vážím si toho,“

Praha 16:14 26. října 2022

Univerzita Palackého
v Olomouci

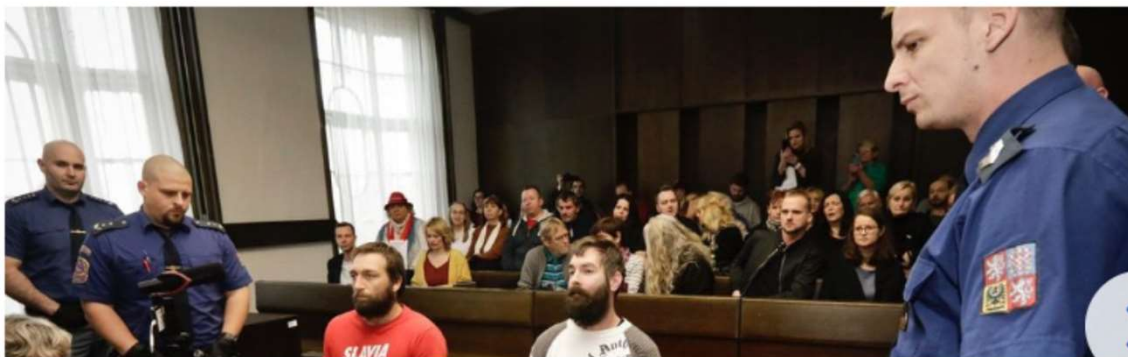
Nevěřím tomu, dělám to pro peníze, hájil se dezinformátor. Soud ho poslal do vězení

ČTK

Aktualizováno před 1 hodinou

Kladenský soud uložil dvěma obžalovaným tresty vězení za nenávistné výroky o Ukrajincích v nahrávce na sociálních sítích. Tomáše Čermáka odsoudil k šesti měsícům odnětí svobody, Patrika Tušla k deseti měsícům. Rozsudek není pravomocný, obžalovaní i státní zástupce si nechali lhůtu na odvolání. Muži zůstávají ve vazbě.

REKLAMA

reklama

Google

Pomůžeme vám
najít celý příběh.

Více informací

Shrnutí

- ČR má bohatou aplikační praxi u zmíněných porušení zákona
- Skutková podstata je velmi rozmanitá
- Nutnost rozlišovat fakta vs. hodnotový soud
- Můžete mít svůj názor, nikoliv svá fakta
 - I názor vyslovený veřejně však má své hranice
- Demokracie a svoboda neznamena svobodu absolutní, kde si každý může veřejně říkat, co chce
- Je garantována svoboda projevu, nikoliv však svoboda po projevu (v zákonem vymezených případech)
- Karl Popper a paradox tolerance – *Pro zachování tolerantní společnosti, společnost nesmí tolerovat netoleranci...*

Univerzita Palackého
v Olomouci

Domácí úkol

- Kde je hranice svobody slova?
 - Vyberte si jednu kauzu a najděte k ní soudní rozhodnutí
 - Najděte problematický obsah sdílený obviněným
 - Jak soudce odůvodnil výši trestu?

Univerzita Palackého
v Olomouci

Děkuji za pozornost!

Mgr. et Mgr. Ondřej Filipec, Ph.D.

Katedra politologie a spol. věd

ondrej.filipec@upol.cz